

UVOD

Turizam u Kantonu Sarajevo posljednjih godina bilježi zapažene rezultate. To je, između ostalog, rezultat proglašenja turizma kao djelatnosti od strateškog značaja za Kanton Sarajevo.

Da bi se zadržale pozitivne tendencije u razvoju turizma i obezbijedio još dinamičniji razvoj u narednom periodu, potrebno je stalno **iznalaziti nove oblike aktivnosti** kako bi se razvojne mogućnosti turizma u Kantonu Sarajevo najbolje iskoristile. U tom smislu „**Turistički proizvod Kantona Sarajevo**“ **kao jedinstvene turističke ponude Kantona Sarajevo, može dati značajan doprinos.**

Cilj je dinamiziranje ponude turističko-ugostiteljskih, prirodnih, kulturno-historijskih i drugih potencijala Kantona Sarajevo kao **turističkog proizvoda**, obezbjeđenje organizovanijeg pristupa razvoju i korištenju turističkih resursa, podizanje kvaliteta turističke ponude na viši nivo i ostvarenje što veće dobiti od turističke djelatnosti, sa krajnjim ciljem podizanja ukupnog nivoa razvijenosti privrede Kantona Sarajevo.

Danas u svijetu postoji mnoštvo turističkih proizvoda koji predstavljaju turističko područje u kome se razvijaju različite aktivnosti koje doprinose privrednom razvoju. S ciljem zadovoljenja potreba turista, turizam je proširio svoje djelovanje na različite sektore sa kojima djeluje jedinstveno i koordinirajuće. Tako su se npr. razvili različiti oblici turizma (kulturni, kongresni, eko, etno, zdravstveni, vjerski, avanturički, seoski, planinski, lovni, tranzitni i sl.) i drugi privredni sektori koji proizvode robe/usluge za turističko tržište. Turizam je postao najveći poslovni potencijal značajnog broja zemalja u svijetu. Danas turizam čini preko 10% ukupnog proizvoda, preko 11% svjetskog izvoza i blizu 8% ukupne zaposlenosti.

Kada se posmatraju turistički resursi Kantona Sarajevo, onda zapažamo da su oni veliki izazov za stvaranje kvalitetnih turističkih proizvoda, među kojima se posebno, svojom atraktivnošću, ističu:

- planine (Bjelašnica, Igman, Treskavica, Jahorina, Trebević, i dr.);
- rijeke i jezera (Bosna, Željeznica, kanjon Miljacke, Rakitnica, Mošćanica; Crno jezero i druga jezera na okolnim planinama itd);
- speleološki objekti (Bijambare, Megara, Klokočevica);
- kulturno-historijski objekti na cijelom prostoru Kantona;
- smještajni objekti (hoteli, restorani, planinarski domovi i sl.).

Navedenim resursima treba dodati vrijedne atrakcije koje se nalaze u bližem okruženju Sarajeva (Bobovac – mjesto nastanka bosanske državnosti, Fojnica, Kreševo i Vareš sa svojim prirodnim i kulturno – historijskim vrijednostima, Dolina piramida u Visokom, selo Lukomir, Boračko jezero, kanjon Rakitnice i dr.).

Pored toga, u Kantonu Sarajevo je u toku izgradnja novih i revitalizacija hotelskih kapaciteta (Grand Media centar uz hotel Holiday Inn, Terme Čatež, Evropa i dr.), realizuju se atraktivni projekti u pojedinim ruralnim sredinama (Trnovo, Stari Grad, Ilijadža), a Turistička zajednica Kantona Sarajevo sve više daje vrijedan doprinos u oblasti informativno-propagandne aktivnosti s ciljem potpunijeg informisanja turista o prirodnim i kulturno-historijskim resursima.

Za bolje korištenje turističkih potencijala u Kantonu nužno je imati jasno opredjeljenje i spremnost svih aktera u turizmu da djeluju jedinstveno i koordinirajuće u

stvaranju i nuđenju turističkih proizvoda. Prema analizama u Kantonu Sarajevo se mogu posebno iskazati sljedeći oblici turizma:

- urbani ;
- kongresni ;
- planinski ;
- zdravstveni ;
- vjerski ;
- eko;
- avanturistički ;
- tranzitni itd

Sve oblike treba posmatrati u njihovoј međusobnoј funkcionalnoј povezanosti i zajedničkom učešću u razvoju turističke privrede.

Kako je za razvoj ugostiteljsko-turističke privrede od izuzetne važnosti kvalitet Turističkog proizvoda inicira se aktivnost **na izradi i usvajanju znaka „Sarajevski kvalitet“**. Cilj je da se uspostavi prepoznatljiv znak kvaliteta u pružanju ugostiteljsko-turističkih usluga i identifikuju najbolji, čime se razvija motivacija i zdrava konkurenčija u razvoju uslužnijih djelatnosti u Kantonu Sarajevo.